

Kuulutuksen julkaisupäivä

5.11.2024

Hallinto-oikeuden diaarinumero

34/03.04.04.04.24/2023

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDEN MAA-AINESLUPAA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTOKUULUTUS

Maa-aineslain 20 c §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on annettava maa-aineslupaa koskeva päätöksensä tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 12.11.2024.

Päätös

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 5.11.2024 numero 2250/2024 maa-aineslain mukaisessa valitusasiassa (valitus Hausjärven ympäristölautakunnan päätöksestä 30.11.2022 § 75)

Luvansaaja

Niemisen Sora Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä 5.11.–12.12.2024 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/index/julkisetkuulutukset_1.html#

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 12.12.2024.

05.11.2024

Dnro 34/03.04.04.04.24/2023

Asia Maa-ainesasiaa koskeva valitus

Valittaja Niemisen Sora Oy

Päätös, josta valitetaan

Hausjärven ympäristölautakunta 30.11.2022 § 75

Ympäristölautakunta on hylännyt Niemisen Sora Oy:n hakemuksen maa-ainesten ottamisesta Hausjärvellä sijaitsevilta kiinteistöiltä Santamäki 86-418-2-73, Sorarinne 86-418-2-39, Soramäki 86-418-2-59, Pohjanrinne 86-418-2-66 ja Hiekkavuori 86-418-2-115.

Päätöksen perusteluissa on viitattu aluetta koskevaan aiempaan hylkävään päätökseen 3.6.2020 § 29 ja sen perusteluihin. Lupaa ei tuolloin ole myönnetty, koska se olisi ollut ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n 1 ja 4 momentin kanssa.

Lisäksi päätöksessä on todettu muun muassa, että lupahakemus on samansisältöinen aiempaan hakemukseen verrattuna. Vaikka hakemus on ottomäärältään ja -alueeltaan huomattavasti rajatumpi, on alle 100 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta edelleen useita asuttuja kiinteistöjä. Hakemuksessa haetaan myös laajempia toiminta-aikoja kuin vuonna 2018, mikä vaikuttaa toiminnasta ympäristöön aiheutuviin haittoihin ja rasitukseen.

Vaikka alinta pohjatasoa on edellisestä hakemuksesta nostettu tasosta +96 tasolle +103, kyse ei ole edelleenkään aiemman päätöksen perusteluissa mainittujen maisemavaurioiden korjaamiseksi ja jälkihoidon vuoksi toteutettavasta toiminnasta, jollaista alueella olisi mahdollista suorittaa. Seitsemän metrin muutos pohjatasoon huomioiden ottotason syventäminen aiheuttaisi merkittävän muutoksen maisemakuvaan ottoalueella.

Luvan myöntämisen esteet ovat edelleen olemassa eikä lupaa voida tästä syystä myöntää.

Valituksenalaisella päätöksellä on määrätty maa-aineslupahakemuksen tarkastamisesta 1 230 euron tarkastusmaksu.

Käsittely hallinto-oikeudessa

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava ja asia on palautettava ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hausjärven kunta on velvoitettava palauttamaan käsittelymaksu sekä korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut.

Viranomaisella ei ole harkintavaltaa laissa säännellyn hakemuksen käsittelyprosessin suhteen. Hakemuksesta ei ole varattu hallintolain 34 §:n mukaista tilaisuutta tulla kuulluksi, eikä hakemuksesta ole pyydetty maa-aineslain 7 §:n mukaisia lausuntoja.

Hakemuksella on haettu muutettavaksi nykyisten velvoitteiden mukaista maisemointia alueen pohjatason osalta. Kyse ei siten ole kahdesta kerralla ratkaistavasta asiasta, vaan uuden lupahakemuksen mukaisesta, muutetusta maisemointisuunnitelmasta, mikä olisi tullut käsitellä vakiintuneen käytännön mukaisesti aiemman suunnitelman korvaavana uutena asiana. Lupaviranomaisen menettely ei täytä asianmukaiselle hallintomenettelylle asetettuja kriteereitä. Päätös on puutteellisesti ja virheellisesti perusteltuna maa-aineslain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä niiden hengen vastainen.

Kyse on vanhasta maa-ainesten ottoalueesta, jolle on myönnetty vuosikymmenten ajan useita maa-aineslupia. Kyse ei siten ole uuden maa-ainesten ottotoiminnan sijoittamisesta. Vaatimukset maa-ainesten ottoalueen sijoittamisesta on ratkaistu useita ottotoiminnalle myönteisiä lupapäätöksiä sitten, eikä haetulla toiminnalla ole myöskään vaikutuksia maisemakuvaan.

Asiassa on riidatonta, että vanhan soranottoalueen rinteet on maisemoitu ja metsitetty. Alueen ulkopuolelle näkyviltä, maisemakuvaan vaikuttavilta osiltaan rinteet ovat aiemman maa-ainesluvan tarkoittamassa kunnossa. Viimeistelytoimille on asetettu vakuus viranomaisen kanssa neuvotellulla tavalla. Vakuus on toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan asetettu nimenomaisesti alueen nykyisen pohjatason viimeistelytoimille.

Lupaviranomaisen harkintavalta asiassa on suppea. Viranomaisen olisi tullut pitäytyä esitetyissä tosiasioissa ja lupa olisi tullut myöntää. Viranomaisen viittaa valituksenalaisessa päätöksessään eri hakemuksesta tehtyyn ratkaisuun, mitä ei voida pitää asiallisena tai asian vaatimana oikeusharkintana. Koska kyse on merkittävästi muutetusta hakemuksesta, lupahakemus olisi tullut käsitellä oikeusharkintaan kuuluvalla asianmukaisella tavalla. Alueen nykyisen pohjatason alapuolella on jäljellä hyödyntämiskelpoista soraa ja hiekkaa, jonka hyödyntäminen vastaa maa-aineslaissa tarkoitettua säästeliästä ja taloudellista hyödyntämistä. Alueella olevaa harjukiviainesta voidaan hyödyntää jatkossakin ilman, että ottotoiminta olisi maa-aineslain tarkoittamien rajausten vastaista.

Virheellisestä hallintopäätöksestä peritty maksu on perusteeton. Koska menettelyvirheet ovat merkittäviä, ei ole myöskään kohtuullista, että toiminnanharjoittaja joutuisi vastaamaan itse oikeudenkäyntikuluistaan.

Lausunnot ja selitykset

Ympäristölautakunta on antanut lausunnon.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä tilojen Santamäki, Sorarinne, Soramäki, Pohjanrinne ja Hiekkavuori rajanaapureille on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastineita ei ole annettu.

Hausjärven kunnanhallitus on antanut vastineen.

Niemisen Sora Oy on antanut selityksen. Kiviainesten otto on rajattu koskemaan tilaa Santamäki. Ottoalueen pinta-alaa on siten pienennetty alle kolmannekseen aiemmasta lupamenettelystä. Tehty muutos ei voi olla tulkittavissa niin vähäiseksi, että asianmukaiseen viranomaistoimintaan olennaisesti kuuluvat tavanomaiset menettelyt voitaisiin ohittaa. Lisäksi sora-alueen pohjatasoa on nostettu seitsemällä metrillä. Näiden muutosten seurauksena haettu ottomäärä on alle kolmannes aiemmin haetusta ottomäärästä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta siltä osin kuin siinä on vaadittu tarkastusmaksun poistamista. Hallinto-oikeus siirtää valituksen näiltä osin ympäristölautakunnalle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen muilta osin.

Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Perustelut

Tutkimatta jätetty vaatimus

Lupa-asian käsittelystä perittyyn tarkastusmaksuun tulee ensin hakea oikaisua tekemällä kuntalain 134 §:n mukainen oikaisuvaatimus. Valituksenalaiseen päätökseen tai siihen liitettyyn muutoksenhakuohjeistukseen ei ole sisällynyt ohjeita oikaisuvaatimuksen tekemisestä lupahakemuksen käsittelystä perityn tarkastusmaksun osalta. Näin ollen oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty 14 päivän määräaika ei ole alkanut kulua. Kun asiassa on käytettävissä vielä säännönmukainen muutoksenhakumahdollisuus, hallinto-oikeus ei voi käsitellä asiaa perustevalituksena. Tämän vuoksi asia on siirrettävä Hausjärven ympäristölautakunnan käsiteltäväksi.

Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Maa-aineslain 7 §:n 2 momentin mukaan ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
- 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

Maa-aineslain 13 §:n 1 momentin mukaan kunnan on varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi, paitsi milloin se on ilmeisen tarpeetonta.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa aineisten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristöministeriön ohje 2020:24

Valituksenalaisen päätöksen tekohetkellä voimassa olleessa Ympäristöministeriön julkaisussa 2020:24 "Maa-ainesten ottaminen, Opas aineiden kestävään käyttöön" on esitetty ottamistoiminnan sijoittumiseen liittyviä suojaetäisyys suosituksia.

Mainitun oppaan mukaan suojaetäisyyteen vaikuttaa ottamisalueen ja sen ympäristön topografia, ottamisalueen ympäristön herkkyys sekä ottamisen laatu ja laajuus. Soran ottamisalueilla suojaetäisyyden naapurikiinteistöön tulisi olla vähintään 10 metriä ja asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen vähintään 100 metriä.

Kuvaus ottamisalueesta ja hankkeesta

Asiassa on kysymys kiviainesten ottamisesta Hausjärven kunnan Torholan kylässä sijaitsevalta tilalta Santamäki 86-418-2-73. Hankkeen suunnittelualue kattaa tilan Santamäki lisäksi osin myös tilat Sorarinne 86-418-2-39, Soramäki 86-418-2-59, Pohjanrinne 86-418-2-66 ja Hiekkavuori 86-418-2-11. Lupahakemukseen liitetyn ottamissuunnitelmaselostuksen mukaan kahden hehtaarin suuruinen ottamisalue sijaitsee kokonaisuudessaan tilalla Santamäki

kaivualueen pinta-alan ollessa 1,3 hehtaaria. Karttatarkastelun perusteella alue sijaitsee Oitin taajaman välittömässä läheisyydessä siten, että alle 100 metrin etäisyydellä ottamisalueesta sijaitsee useita asuinrakennuksia.

Hakemuksen mukaan maa-aineksia on tarkoitus ottaa seitsemän vuoden aikana yhteensä 96 000 m³. Ottosuunnitelmaselostuksen mukaan maa-ainesten ottaminen perustuu alueen pohjatason laskemiseen kaivamalla siten, että luiskat muotoillaan jo toteutettujen luiskien jatkona suunnitellulle pohjatasolle +103 pohjatason ollessa nyt +110. Kaivualueella ei ole enää poistettavia pintamaita tai puustoa. Suunnittelualan luiskien viimeistelyä ja metsittämistä on myös jo toteutettu.

Ottosuunnitelmaselostuksen mukaan varsinaista kiviainesten ottoa on suunniteltu olevan viisi vuotta, minkä jälkeen maisemointiin ja metsittämiseen on varattu kaksi vuotta. Alueella kaivetaan, siirrellään ja seulotaan kiviaineksia arkisin maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00. Kiviainesta lastataan ja kuljetetaan työmaille pääsääntöisesti maanantaista sunnuntaihin kello 6.00–22.00. Poikkeustapauksissa alueelta voidaan toimittaa kiviainesta, esimerkiksi siltavalutyömaille, myös yöaikaan. Ottaminen päättyy, kun koko kaivualueen pohjataso +103 on saavutettu ja alueen reunat viimeistelysuunnitelmien mukaisesti.

Suunnitelma-alue sijaitsee vanhalla soranottoalueella, jonne myönnetyt edelliset lainvoimaiset maa-ainesluvut ovat päättyneet 26.10.2014 ja 31.3.2017. Aluetta on kehoitettu jälkihoidettavaksi loppuun maisemointisuunnitelman muuttamista koskevan ympäristölautakunnan päätöksen 7.10.2020 § 64 mukaisesti 7.10.2021 mennessä, minkä jälkeen toiminnanharjoittajalle on ympäristölautakunnan päätöksellä 13.10.2021 § 67 myönnetty lisäaikaa jälkihoitotoimenpiteille 30.9.2022 asti. Ottamisaluetta koskevat viimeisimmät Niemisen Sora Oy:n lupahakemukset on hylätty ympäristölautakunnan päätöksillä vuosina 2018 ja 2020.

Menettelyä koskevat valitusperusteet

Valituksessa on tuotu esille, että valituksenalainen päätös on syntynyt väärässä järjestyksessä, koska hakemuksesta ei ole varattu hallintolain 34 §:n mukaista tilaisuutta tulla kuulluksi eikä hakemuksesta ole pyydetty maa-aineslain 7 §:n mukaisia lausuntoja.

Maa-aineslain mukaisen kuulemisen tarkoitus on varata ottamisalueen naapureille ja mahdollisille haitankärsijöille mahdollisuus esittää mielipiteensä maa-ainesten ottamisen vaikutuksista. Vaikka nyt kysymyksessä olevassa asiassa hakemuksen mukainen ottoalue ja ottamisen määrä on poikennut aiemmasta hylätystä hakemuksesta, lupaviranomainen on edelleen samoin perustein kuin aiemmin todennut, ettei maa-aineslain mukaisia edellytyksiä luvan myöntämiseen ole olemassa. Hallinto-oikeus katsoo, että tässä tilanteessa naapureiden kuuleminen hakemuksesta on ollut ilmeisen tarpeetonta. Myöskään uusien lausuntojen pyytäminen eri viranomaisilta ei ole ollut tarpeen.

Ympäristölautakunnan päätöksestä ilmenevät ne seikat, joiden perusteella hakemus on hylätty hallintolain 45 §:n edellyttämällä tavalla. Asiaa ei ole arvioitava toisin sillä perusteella, että päätöksessä on osittain viitattu ympäristölautakunnan aiempaan päätökseen.

Luvan myöntämisedellytykset

Maa-ainesten ottaminen vaikuttaa aina väistämättä ottamisalueen ja sen lähiympäristön olosuhteisiin. Maa-ainesluvan myöntämisen yhtenä edellytyksenä on, ettei toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Asiaa ratkaistaessa tulee kiinnittää huomiota muun muassa ottamisalueen ja häiriintyvän kohteen väliin jääviin suojaetäisyyksiin. Maa-aineslaissa tai maa-ainesten ottamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa ei ole ottamisalueen ja naapurikiinteistöjen välisistä suojaetäisyyksistä nimenomaisia säännöksiä. Ympäristöministeriön julkaisussa "Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestäväään käyttöön" on annettu ottamistoiminnan sijoittumiseen liittyviä suojaetäisyys suosituksia häiriintyviin kohteisiin. Opas ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä on kuitenkin käytössä olevan selvitysaineiston perusteella arvioitu maa-ainesten ottamisesta aiheutuvia haittoja ja ottamisen edellytyksiä eri alueilla. Oppaan tietoja ja suosituksia voidaan käyttää tausta-aineistona arvioitaessa maa-aineslupapäätöksen lainmukaisuutta.

Nyt haettu ottamisalue rajautuu koillisessa, idässä ja etelässä virkistyskäytössä olevaan metsäalueeseen sekä lännessä, luoteessa ja pohjoisessa asuntovaltaiseen alueeseen. Karttatarkastelun perusteella lähin asutus sijaitsee Kyläinvälintien varressa ottamisalueesta luoteeseen ja länteen noin 70–90 metrin päässä ottamisalueesta.

Kun otetaan huomioon hankkeen laatu ja kesto, asutuksen läheinen sijainti ottamisalueeseen nähden sekä ottamisajoista saatu selvitys, ympäristölautakunta on voinut valituksenalaisella päätöksellään katsoa, että toiminnasta aiheutuu asutukselle maa-aineslain 3 §:n 4 momentissa tarkoitettua haittaa, joka ei ole kohtuullisin kustannuksin vältettävissä.

Koska maa-aineslupa on voitu edellä esitetyn perusteella hylätä, asiassa ei ole tarpeen lausua muista valitusperusteista.

Oikeudenkäyntikulut

Kun otetaan huomioon asiassa annettu ratkaisu, ei ole kohtuutonta, että Niemisen Sora Oy joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Maa-aineslaki 3 § 1 mom ja 7 § 3 mom
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 4 § 1 mom
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 17 § 2 mom ja 95 §
Hallintolaki 45 §, 46 § 1 mom ja 49 § 1 mom
Kuntalaki 134 § 1 mom

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Henna Nevalainen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Virpi Juujärvi, Maria Jokinen ja Henna Nevalainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Niemisen Sora Oy:n asiamies Matti Jokinen

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin
(Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta 1122/2021)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta

Hausjärven kunnanhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Hausjärven ympäristölautakunta

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)